

نوشته: محمود نعیم الاسلام- آمستردام

ترجمه: محمد نخجوانی

اسلام در هلند

« خوشبختانه انتشار « نامه آستان قدس » در کشورهای غربی بین مسلمین و دانشمندان

و مستشرقین حسن اثری بخشیده است نامه های فراوان حاکی از اینست که اهل فضل و دانش از انتشار مجله آستان قدس خوشحالند. مقاله ذیل را آقای محمود نعیم الاسلام ساکن آمستردام هلند برای ما فرستاده اند که نکاتی برجسته برای اطلاع خوانندگان دارد و ترجمه آنرا ذیلا از نظر خوانندگان محترم میگذرانیم.

چند ماهی است که نامه گرامی آستان قدس در هلند بدست ما میرسد و از مطالب با ارزش و سودمند آن مستفید میشویم لازم دانستم شرحی در باره اسلام و چگونگی پیدایش و پیشرفت آن در هلند تا آنجا که از من ساخته است بنویسم تا خوانندگان محترم ضمن مباحث گوناگون از وضعیت همکیشان خودشان در این سرزمین باخبر باشند.

از قرنهای پیش تماسهایی کم و بیش بین اسلام و هلند ایجاد شده و مردم این سرزمین جسته گریخته اطلاعاتی راجع باین دین مقدس بدست میآوردند و این تماسها همگام با پیشرفتهای گوناگون زندگی و ازدیاد و تکامل وسایل ارتباطی روز بروز بیشتر میشد. اولین مطالعه در باره اسلام بوسیله اولیویرون کیولن اسقف عالی مقام بعمل آمد که نوشته‌هایی در این باره دارد وی در قرن سیزدهم مینویسد (پروفیسور پیچ پرژ) او

Olivier van Keulen - 1

Prof. pijpers - 2

را اولین مستشرق هلندی میدانند که علاقه بخصوصی با اسلام داشته است .
در قرن هیجدهم فعالیت‌هایی را جع با اسلام صورت میگرفت که از آنجمله سخنرانیهای
(ون در پلم) (۱) رامیتوان نام برد. از نتایج سخنرانیهای او همین بس که نایب‌رئیس
جدیدی در دانشگاه لیدن برگمارده شد و از همینجا فعالیت‌های اسلامی در دانشگاه مذکور
شروع گردید (۱۷۷۹) .

در طی قرن نوزدهم علاقه با اسلام در هلند رو بترزاید گذاشت بخصوص که تماس‌های
پایه بین هلندیها و مسلمانان نوادائی-اندونزی و «ایست‌ایندیز» (حوزه سکونت
مهاجرین هندی) صورت میگرفت .

در همین ایام بود که يك دانشجوی با فضل و معروف (تمیانت وینکی) خودش را وقف
تدریس اسلام نمود و مورد استقبال و احترام مردم واقع شد .

بدنبال او (پروفیسور سنوگ هورگرونج) (۲) بزرگترین مستشرق هلندی شروع
با اقدامات اساسی در پیشرفت اسلام نمود ، فعالیت‌های این پروفیسور عالی‌مقام دانشگاه
لیدن (۳) را بصورت یکی از بزرگترین مراکز آموزش اسلام در غرب در آورد .

او کسیست که سال‌های دراز در کشورهای شرقی بسر برده و حتی بمکه هم مشرف
شده است . در نیمه اول قرن بیستم هلندیها امکانات بیشتری برای آشنائی و تماس با
اسلام بدست آوردند . يك هیئت اسلامی از پاکستان ما موران دانشمند و با فضلی روانه
کشورهای غربی بخصوص اروپا کرد این اقدام مفید و بیمانند که گویا بوسیله جراید
پیشنهاد شده بود بسیار بجا و لازم بود چون قبلاً ما مجبور بودیم نمایندگان بکشورهای
شرقی بفرستیم که این کارخالی از زحمت نبود ولی اکنون خوشبختانه خود شرقی‌ها
برای ما نماینده فرستاده بودند .

در اینموقع نشریه مسیحی «تیموتیوس» در مقاله‌ای تحت عنوان ؛ «آیا هلال
ما بر فراز هلند طلوع خواهد کرد» خطاب به هیئت اعزامی و خصوصاً آقای حافظ که
اکنون امام جماعت مسجد حق میباشند چنین نوشت :

و خوبست آقای حافظ بدانند در اینجا استقبالی از ایشان نخواهد شد و ایشان نباید
امیدوار باشند باینکه مسیحیان هلندی با ساده دلی و علاقمندی از ایشان پذیرائی کنند»
خوشبختانه (تیموتیوس) بعنوان نماینده مردم هلند مورد قبول نیست چون بکرات

Vaonder folm -1

Prof. snouk hurgronje -2

University of leyden -3

ثابت شده که مسیحیت ارتدوکس هیچ چیزی را فراتر از حدود عقاید خودش نمیتواند ببیند البته در همین مقاله خواهید دید که پیش بینی تیموتیوس و ارتدوکسها تا چه میزان درست بوده ؟

بهر حال سال ۱۹۵۵ یکی از مهمترین سالها برای مسلمان هلند بود : قرآن کریم در این سال با شرح و تفسیر هلندی انتشار یافت و چنان استقبالی از آن شد که چاپ دوم آن در سال ۱۹۵۹ مجدداً بیابار آمد .
اما ظهور و پیدایش قرآن در هلند تنها واقعه مهمی نبود که سال ۱۹۵۵ را برای ما سالی درخشان و موفقیت آمیز قرار داد زیرا بنای مسجد ما «مسجد حق» هم در همین سال بپایان رسید که اولین مسجد هلند میباشد .

از سال ۱۹۵۵ شخصیت های بسیاری از مسجد دیدن کرده اند که از آن جمله رئیس جمهور لیبیریا است که من توانستم او را مانند برادر خود ملاقات کنم .
چون من هم در سال ۱۹۵۷ جمله (لا اله الا الله و محمد رسول الله) را بر زبان آورده ام .

و اما برای اینکه بمیزان تحقق آرزوی مسیحیان «ارتدوکس» در باره عدم موفقیت رهبران مسلمان در هلند پی ببرید . تنها کافی بود در روز عید فطر امسال سری بمسجد ما میزدید ، از دحام آنقدر بود که کسانی که کمی دیرتر بطرف مسجد آمده بودند مجبور شدند در بیرون بایستند چون مسجد در صبح خیلی زود از مسلمان و غیر مسلمان مملو شده بود .

برای ما مخصوصاً عید فطر مانند همه اعیاد يك سنت بزرگ و مهم است در این روز همه اعضای اجتماع کوچک ما یکدیگر را ملاقات میکنند : فعالیت های جدید ما موران مورد بحث قرار میگیرد ، ما میتوانیم با تازه مسلمانان آشنا شویم و در محیطی پراز صفا و پاکدلی دستهای یکدیگر را بفشاریم .

* * *

در ماه مارچ گذشته در یکی از روزنامه ها بنام «هت پارول آستودام» مقاله ای تحت عنوان « مبارزه ادیان شرقی با مسیحیت » منتشر شد که بی مناسبت نیست در اینجا یاد آوری کنم ، البته میتوان این مقاله را در رد مسیحیت و تا اندازه ای تقویت از ما و اسلام دانست . این قسمتی است از مقاله که برای شما نقل میکنم : کلیساهای مسیحی اکنون دوره تزلزلی از طی تاریخ خود را میگذرانند . در ۱۹۰۰ کلیسیا ۳۴ درصد جمعیت دنیا را بسوی خود کشیده بود ، در ۱۹۵۵ فقط ۳۱ درصد مردم مسیحی بودند و معلوم نیست تا سال ۲۰۰۰ این رقم بچه میزان خواهد رسید ؟

پس از گذشت چند قرن که مردم کلیسا عده‌ای تازه مسیحی را در خود جای میداد
 اکنون مسیحیت در راه خود، ادیان تازه، و پیشروی آنان را میباید .

حالا این سؤال مطرح است که: آیا کلیساهای مسیحی احساس يك برخورد شدید را با
 حریفهایی استوار و سرسخت و یا بهتر بگوئیم با ادیان شرقی میکند یا نه ؟ و آیا علت این
 برخورد را آنها از چه میدانند ؟

شاید علت اصلی این تصادم اهمیت و بزرگی آن ادیان باشد . بالاخره نه تنها
 کواگزیزستن شن (زندگی باهم) درد دنیا اهمیت دارد بلکه پرواگزیزستن شن (زندگی
 برای یکدیگر) نیز دارای اهمیت است . از ابتدای مسیحیان برای پیروزی مسیحیت
 در کشورهای بیگانه انجیل را بمیان آورده‌اند اما اکنون می بینیم اینکار
 در بعضی مواقع با اشکالاتی روبرو میشود .

و اما راجع به برخورد مذکور چه میتوان کرد ، حتی میتوان گفت سومین
 مجمع جهانی شورای کلیساها که در دهلی نو تشکیل گردید نتوانست در این
 باره موفقیتی بدست آورد .

در هر صورت موضوع تصادم ادیان و یا دفاع از آن کاری از پیش نخواهد برد . اگر
 نظر اصلاحی در کار باشد بایست بگفته مورخ عالیقدر پرفسور آرنولد توین بی که حقیقت
 محض است توجه بیشتری کرد و در فکر چاره برآمد . این بیان پرفسور آرنولد است که
 میگوید : در زمان ما تمام عقاید قدیمی و معتقدات نیاکان ما ، فلسفه‌ها و ادیان از پایه
 اصلی خودشان فرو میریزند . جنگ جهانی دوم موجود و آفریننده چنین خلاء مادی و
 معنوی میباشد که واقماً و جدأ بایستی پر شود و از بین برود .

اگر با طرفان نظری بیافکنیم می بینیم که واقماً در همه جا کوشش میشود که این
 خلاءها پر شود .

خوشبختانه علاوه بر فزونی اعتقاد باصالت و هستی روح ، ادیان بزرگی چون
 اسلام چنان بنظر میرسد که نیروی تازه و جدیدی دارا میباشد در میان ادیان دیگر
 اسلام تنها دینی است که شایسته بر طرف کردن این خلاء فکری است و برای
 ما جالب است که بدانیم بچه طریقی دنیای اسلام برای پر کردن این خلاء
 عمل خواهد کرد ؟ و این خرافات و عبارات نامعقول را از بین خواهد برد :

ما معتقدیم که محمد (ص) آخرین پیامبران بوده است و این موضوعی کاملاً
 روشن است اما این یکی از موضوعاتیست که همیشه بزرگترین نکته مورد بحث بین
 اسلام و مسیحیت بوده - عیسی مسیح (ع) که پیامبر ما و قرآن ما میگویند با این عیسی مسیح
 تفاوت بسیار دارد ما مسلمین نمیتوانیم بپذیریم که عیسی را بخدائی برسانیم .

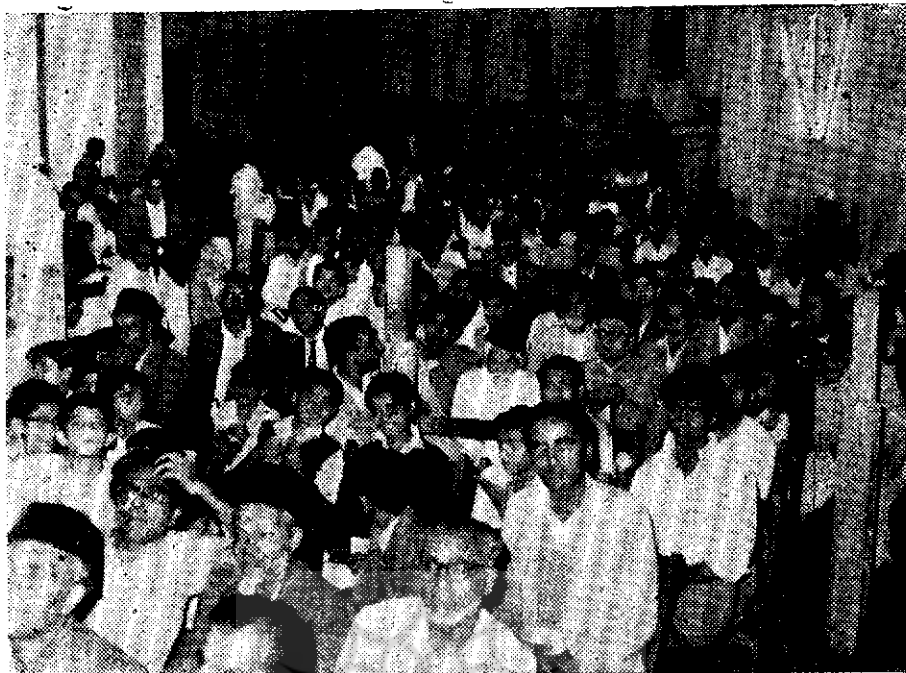
خدای ما الله است که خدای عالمیان میباشد - و نازیماست که او پسری داشته باشد بعلاوه مفهوم اینکه ماهمه فرزندان خدا هستیم برای ما قابل قبول نیست .
اسلام تمام این موضوعات را روشن خواهد کرد و پیش خواهد رفت و عالم را منور خواهد ساخت .

اکنون دنیای اسلام زنده و سرافراز است و پیش میرود - افریقا را ببینید قلمروی وسیع که هر روز بیشتر رو باسلام میآید - و در خود همین اروپا پیشرفتهای جمعیت مسلمانان را ملاحظه کنید ، البته ارتدو کسها مختارند که قبول کنند یا انکار کنند ولی اینرا همه گفتهاند و میگویند که اسلام تنها سازمانی است در اروپا که با موفقیت کار میکند و پیش میرود تا افراد مقدس خود را هر چه بیشتر شهرهای اروپا بکشاند ، فعلا ما اقلیتی بیش نیستیم ولی مامیدانیم و بخوبی احساس میکنیم که بزودی در اجتماع بزرگ (اکثریت) مسلمان سخن خواهیم گفت و همدرد و پشتیبان برای کشورهای شرقی بر علیه دشمنانشان خواهیم بود .

امامن خیلی متأسفم از اینکه اکنون که مادر صرف های ابتدائی و مقدم اسلام در اینجا قرار داریم و هیچگونه کمک مادی و معنوی از کشورهای برادرو اصلی اسلامی بما نمیشود ما بفعالیت خودمان ادامه خواهیم داد. «به مسجد حق» بر میگردیم و در آنجا با تنظیم برنامه فعالیتهای تابستانی از قبیل ایجاد میتینگهای گوناگون در سراسر مملکت و ایراد خطابه ها و مباحث مختلف اسلام را توسعه خواهیم داد . چون خوشبختانه این موضوع که «اسلام يك دين شرقی و برای شرقیهاست» کاملا منتهی شده و همان اندازه مورد قبول است که مطلب ساختگی «مسلمان بودن ب فکر بودن حقیقت و اصل مسیح است» قابل قبول میباشد . این مطلب را حتی خود ارتدو کس ها هم تصدیق کرده اند .

کراچی پاکستان - بطوریکه آقای سید ابراهیم شریفی از انجمن ایرانیان مقیم پاکستان خبر داده اند شیعیان پاکستان در تعظیم شعائر الهی و نشر احکام اسلام جدی بلیغ معمول میدارند و جلسات مذهبی گرم و بارونقی برای آشنا ساختن مردم بحقایق عالی اسلام و مذهب مقدس تشیع تشکیل میدهند از جمله **انجمن خدام القرآن** مدت بیست و پنج سال است با تشکیل جلسات مرتب و سودمند بتعلیم قرآن و تدریس احکام اسلام میپردازد و مجالس سخنرانی باشکوهی تحت تبلیغ آئین حنیف اسلام منعقد می سازد .

کسانی که در این جلسات بفر گرفتن مسائل شرعی و قرائت آن مشغولند تحت تملیمات روحانیون علاقه مند شیعه قرار میگیرند و پس از پایان دوره تدریس از آنها امتحان بعمل میآید و کسانی که بخوبی از عهده امتحان برآمدند مورد تشویق قرار میگیرند

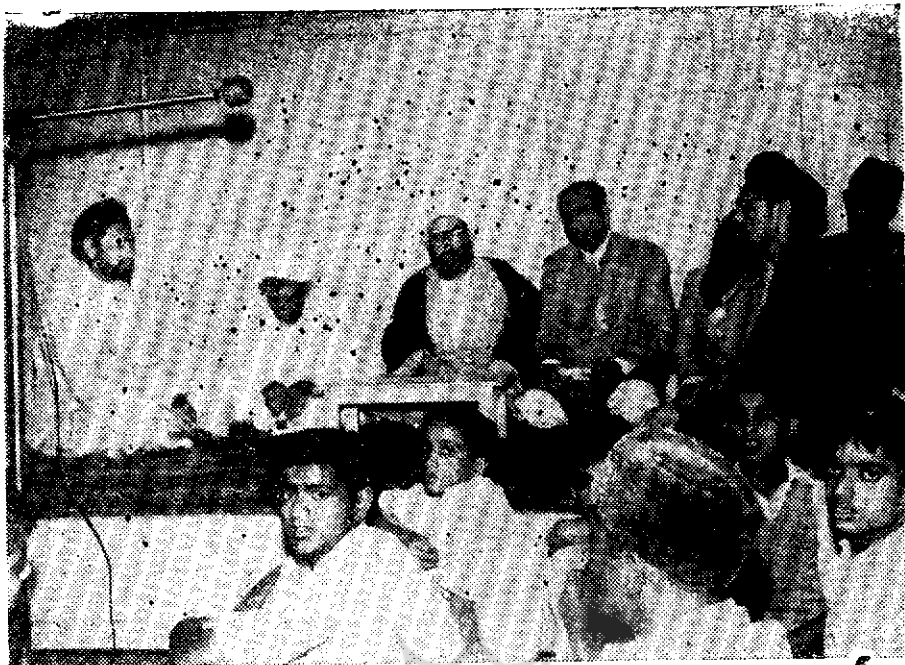

گوشه‌ای از جلسه سخنرانی شیعیان پاکستانی

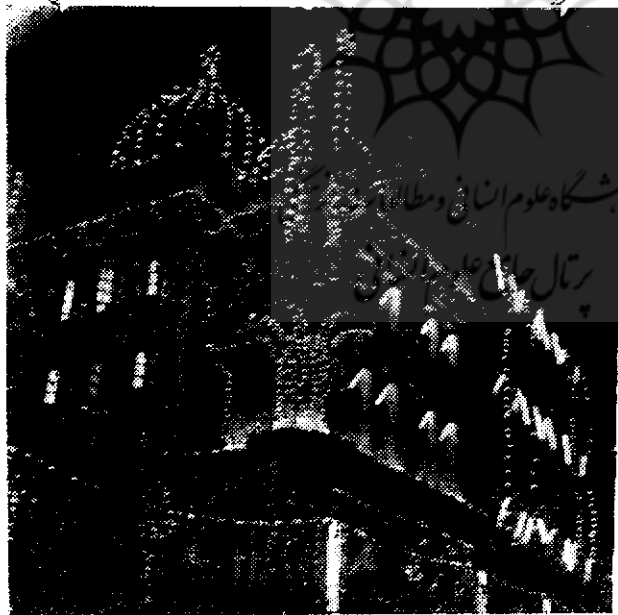
وجوایزی نفیس بآنها داده میشود واعطای جایزه وانجام امتحان طی مراسمی باحضور حضرات روحانیون انجام میگردد و همة ساله مبلغ بااهمیتی از طرف شیعیان مقیم پاکستان در این مورد مصرف میگردد .

مدت سه سال است که این مراسم در حسینیه ایرانیان مقیم کراچی باشکوه تمام برگزار میگردد واعضای عالیرتبه انجمن خدام النبی عبارتند از آقایان اکبر علی رئیس انجمن ، حاجی محمد حسین ، منور علی حاج حسن ، حسن علی مهر علی حاج یوسف علی ، انور علی ضیاء، انجمن دیگر نیز بنام **انجمن تعمیر جنة البقیع** وجود دارد که در تمام سال بخدمات دینی مشغول است وهدف آن تعظیم مقام **حضرت صدیقہ طاهره سلام الله علیہا** واقدام در تعمیر قبور **ائمہ بقیع** علیہم السلام است .

شیعیان پاکستانی و ایرانیان مقیم پاکستان در تجلیل مقام ائمہ اطهار و تعظیم شعائر دینی و برگزاری مجالس جشن و سوگواریهای مذهبی علاقه مندی کاملی که نمونه احساسات پاک مذهبی اینهاست از خود نشان میدهند وهمچنین نشریات اسلامی و شیعی پاکستان در

جلسه امتحان قرائت قرآن که با حضور آقایان روحانیون شیعه پاکستان تشکیل شده است

حسینیه شیعیان پاکستان در شب سوم شعبان غرق در نور و سرور

نشر احکام دینی و فضائل
اخلاقی کوشش قابل تقدیری
انجام میدهند و بخصوصاً مجله
المنتظر و جریده مذهبی
شیعه خدمات گرانبهای
در راه انتشار حقایق دینی
و مذهبی معمول میدارند
که از هر جهت شایان
تحسین است و چند مقاله
و خبر از مجله آستان
قدس بزبان اردو ترجمه
و در جراید شیعی پاکستان
درج گردیده است و ما
توفیق ایرانیان و شیعیان
پاکدل مقیم پاکستان را
از قادر متعال خواستاریم